

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 49. Zettortdeenâ 9tâ Dezember 1837.

P a h r g l a h s i.

Za tu dohma, lassitais, ka tawi tehwi tehwi jaw pee tahdeem gaischeem glahsu lohgeem irr grahmatas lassijuschi, ka tu to mahfi darriht, tad tu peebrappees! — Preeksch simts gaddeem wehl kungeem grubti nahze, glahsu lohguis aismaksabt. Za preeksch 400 gaddeem wehl dauds pilssati bija, fur neweenâ naimmâ tohs ne redseja, bet tikkai basnizâs ween. Zâ praffisi, kâ tad wezzôs laikôs kautini gaischumu eedab-bujuschi sawâs istabâs? Es tew fazzischi: fittâ laikâ lohgu zaurumus turreja walkam, aufstâ laikâ aishabse, jeb aiskliffe rahmi preekschâ, fur isdrahsti raggu gabbali, jeb iskaffitas siwju-jeb smalkas lohpu abdas bija eelitti. Ras jo pahrtikkuschi, tee zaur elji iswilktus papihrus preeksch lohgeem walkaja. Baggati zilweki nopirkahs zuhku fudrabu (Marienglas), ko weetahm atrohn leelakôs gabbalôs kâ pee mums, un zitti arri dahrgus afminus likke plahnus isgreest un noslihpeht preeksch lohgeem. Austruma semmês aplikke ar preeksch karrameem auteem lohguis.

Un brihmums! glahsi jaw fenn laikôs sumaja taifht! Wezzâs grahmatâs atrohn stahstittu, ka kuggineeki no teem andeles pilssateem Tirus un Sidana, kas ne tablu no Jerusalemes bija pee widdus juhreas, effoht bijuschi pahr juhru atbraufuschi ar salpetera lahbinu. Pee Belus uppes, ne tabt no Karmel kalna, pee braufuschi pee mallas, gribbejuschi ehst wahritees. Kad ne gaddijuschees afmini tai weetâ tad nehmuschi salpetera gabbalus no sawa lah-dina, nolikkuschi us smiltim, uszehluschi fatlu us teem, un pakuhruschi ugguni appakschâ. Kad apdsiffis, redsi tad radduschees tee salpetera gabbali iskuffuschi, ar teem pelneem un ar tahm juhreas smiltim fatezzejuschi, un par spihdigu

glahses gabbalu patikkuschi! — Za jauna leeta nu lohri patikkusi, un drihs fahkufchi glahses fakausefchanu usnemt.

Jo pateeki: kad salpeters kohpâ ar pelneem un ar smiltim tohp pee stipra ugguns likts, tad wiffi trihs fatekk kohpâ, un par glahsi paleek. Egiptes semmês eedsihwotaji pehz tam effoht isdohmajuschi, glahsi grubst un us-puhst. Un kad Egipteru wezzâs kappu allas pahrmekle, tad pee zitteem balsereteem lihkeem wehl atrohn glahses gabbalus peeliktus. Istaitita leeta irr, ka jaw 1000tâ gaddâ preeksch muhsu Rungu Jesus Kristus peedsinschanas, tas irr ap to laiku, kad tas kehniusch Salamans to leelu Deewa basnizu ustaitija, glahses fakausefchana bija finnama.

Za nu gan lassitais, tik ahtri ne dabbusi redseht, kâ glahse tohp fakaufeta un uspuhsta, jo muhsu Rursemme pee tahs ne strahda un tablu Leischu semmê, un Woiseku muischâ Jggauunu semmê, irr glahses pabrihki meklejami. Tapehz klausees magkeniht, tad es tew istahstischi, kâ taggad darra.

Zalassa skaidras, baltas ohlas, tahdas, kahdas atrohn juhrmalli un uppes isfallumôs, jeb arri itt skaidras baltas smiltis, kam wifs mahls ismasgahs. Tahs sagrausch smalki un peelee isskaidrotus pelnus, masu teefu kalka, salpeteru un wehl zittas leetas, arri wezzâs glahsu schkirbes. Kad nu fatlu buteku glahsi gribb dabbuht, tad dauds ne tihri, bet kad labbu baltu glahsi gribb, tad itt par pulweri wiffu sagrausch, un skaidru tihri, ugguni katru karfoht. Nu nah wifs kohpâ zepfl leekans. Rabbi stipri taifita zepfla tê waijaga, jo apdohmajat: zauru gaddu weenadi ween ugguni turr eekschâ, un nekad ne apdsesch. Tapehz glahses zepflis arri jaus-

muhri ar itt stipreem sweschas semmes mahleem, kas pahrllecku uguni turr. Tas nu tahds is-taifihst, ka ugguns-kurs ar gangi wissapfahrt eet, un mallas muhrus karse. Zeem eekschâ tahdas reeres eetaifitas, kâ krahnu reeres, ar masahm durwim, kas us lauka pussi atverramas. Tur nu tahs waijadsibas preeksch glahsi ar dselses krukkeem tohp eebehtas, kad reere jaw itt balta palikkusi no leela karstuma. Us deemu un nakti tahs rohnahs iskuffuschas. Nosmelt nu wissus nekkaidrumus kas rohnahs, un atlaisch magkeniht uguni, lai beesaks paleef tas kaufums. Tad pee-eet glahses uspuhteis. Tam garfch isurbts kohka fahrts rohka, kas eeksch dselses trubbas eelaists, un ta patti appakschâ magkeniht plattaka istaifita. To fauz par pihpi. Ur farwu pihpi sinehliis kaufuma zif waijaga, fahk wihrs tanni eepuhst, un redsi, glahses kaufums tapat par muttuli paleef, kâ seepju nhdens, fo behrni par lusti uspuhsch. Grohsidams un puhsdams nu sinn wissadas butteles no ta pohrmeht. — Bet kad lohgu glahsi gribb dabuhst, tad wairak kaufuma nemm, uspuhsch itt leelu muttuli, aprulle lihdsenu us dselses galbu, tad grohsa prett uguni, tad peenahk ohtrs tam prettim turreht ar pihpi-un grohsibt, un muttele arweenu plattaka paleef. Nograesch pihpi, un ohtrs strahneeks, ganna grohsijis, noleef glahsi us karsteem pelneem, lai jaw magkeniht atdseest, un atnemim dselst. Pehz wehl zittâ pasiltâ krahfnas weetâ tohp eelifta, un tur neddelu paleef, lai pamasitin aufstumu peenemim. To kad ahtri tanni laistu, tad glahse drihs fasprahgtu druppâs.

Zuhs warrat dohmaht, fo glahses uspuhtejeem jazeesch no tahda leela karstuma. Seemâ wehl eet, bet fo waffarâ gruhti! labbi kad frekla warr zeest muggurâ, un zilweki paschi tâ kâ iszepti.

Kamehr glahse wehl karsta, tad ar schkehrehim warr greeft kâ ween tihk. Nograesumi tohp atbehrti eeksch zepla atpakkat, un palihds ahtraki sakauseht tahs zeetas leetas.

Wissadas glahses taifa, balta un pehrwetâs, kâ kurrus sagrubstus alminus peeleef.

Tahs beesas glahses, kas preeksch speegeleem geld, wisswairak tohp leetas. Kaufumu us-raida us itt lihdsenu warra plahsti, kam tik augstas lihstes wissapfahrt, zif beesu gribb glahsi. Bet gruhta leeta ar tahdu leeschanu! kad muttulisch wirsû zellahs, un ne tohp maniti, ka tohs warr isnemt, tad wiss par wolti, jo neweens rehtainu speegeli ne pirkts. — Kad labbi isleeta glahses plahste, tad ar warra rulli tohp lihdsinata, tad atdissinata un aufsta palikkusi, no-slihpeta un polihreta. Nu warr speegeli taifihst. Preeksch to waijaga alwas, kas tik sinalki isfista, ka newa beesaka kâ papihra bohgs. To isklahj pahr to glahsi, ustraipa dsihwu subrabu, usleef nolihdsinatu warra plahsti wirsû, un peespeesch ar gruhteem fwarreem. Tas dsiwâs sudrabs alwu faehd, un tik stipri speests, peeschubst ar laifu pee glahses, tâ speegelis gataws. Bet ne bahsi naggus speegelim pee diblena — drihs alwa paleef wallam, un ne warrefi farwu sinukkumu apskattihst. J. N.

Sahlamans un Natans.

Natans, jauna Sahlamanna skoblas mahzitais, un praweets kehniina Dahwida laikâ, palikke behdigs fawâ firdi un tohti noskumstehs fawa mihla audjekna deht. To Sahlamans bij usnehmis wihnu pahrllecku mibleht un aklam baudiht, gaddijahs tam schuhpu beedri ar fo dserdams peedsehrabs, plohsijahs un winna firds dewahs us launu un mutte isrumnaja aplamas leetas un kauna wallodu. Pahr to fehrojahs Natans, simadams kahds labs jauneklis Sahlamans zittadi gan bij, zif labbu firds tik-kumu eeksch winna, un ka tam buhs us preeksch-deenahm par kehniinu buht, un wissu semmi walidht. — Bet Sahlamans fawa mahzitaja wahrduâs laide pahr galwu, un deen un nakti apreibis un plihstedams, ir par to ne behdaja, fo praweets ar tahdu swechtu gudribu ispuhsch-kohst, us winnu teize.

Gaddijahs kahdâ rihtâ, kahds sinnu nesseijs Sahlamanna preekschâ, tas teize tâ us winna: Naug, garram eedams garr ta kehniina manna

funga wihna kalnu, redseju weenu nebehdneeka puisti, tas ar rohkahm stipri raudams noplehse wihna stihgas no meeteem un atspaideem, nofweede wihna kohkus pee semmes, un baggatus kekkarus faminne ar sawahm kahjahm, ar wif-fahm brangahm wihna ohgahm, grehziqi ploh-fidamees ar tahdu dahrgu leetu un ar fehnina mantu.

Us schahdu sinnu eeschuttinajahs jaunekliss Sahlamans sawa garrä, panehime sawu soh-beni, gahje tezzinus us fehnina wihna-kalnu, un fleedse: Ur sawu affini buhs tam maksahf sawu negantu darbu, kas schohs mihsus dahrgus auglus irr isphohstijis. — Tä winsch brehze sawas leelas firds dusmas. Te winnam Mah-tans nahze prettim un prassija sawam audseknam: us kahdu tik brihnum dusmojees ka tew jaw soh-bins rohkä irr?

Bet Sahlamans istahstija gudram Natanam, kahdu sinnu winsch bij dabbusis deht winna kalna isphohstitaja.

Tad fazzija Natans: Ur pahr to tu launojees ar tahdahm leelahm dusnahm, ka tarwas azzis spihgulo kä jauna laurwa azzis! —

Bet Sahlamans atfazzija: Ne buhtu man tahdu besdeewigu sohdiht, kas Deewa wifsjau-faku dahwanu sakehsi, un to mihsu auglu ar kahjahm faminn, ko patti debbes zilwekam faitais par preeku?

Te nu atbildeja schim Natans ar kuffinatu firdi: Lemuels mihtais bahsi sawu sohbinu maksiti. Ne zits, bet es pats tew esinu suhtijis to sinnadeweju, wihna kalns irr dsihws kä bijis un itt ne kahds launums tam notizzis. Bet us Sahlamana stattahs wiffas tautas azzis, kä us kahdu jauku wihna kohku pilnu ar seedeem, un gaida preeku un fwehtibu no winna — un raug, Sahlamans deemschehl pats famaita eeksch fewim to wifsjau-faku dahrgu leetu ar ko Deews winnu apdahwinajis zaur negausfibu nihzinadams sawas firds gudribu, un pahr-wehrsch to par gekkibu. Woi tad jo prohjam gribbi buht kä kahds kas juhwas widdü gult, woi tahds kas snausch augscham us mastas koh-ka tschukkuru? —

Tä runnaja augsti gudrais jaunekla mah-zitais us sawu mahzekli, un Sahlamans ap-dohmaja pee few, un tam faplatte firds, un palikke launigs. No scha brihscha, kad redseja wihnu, kä tas eeksch glahses spihd skaidri un jauks israugahs, tad peeminneja tuhdat arri to wihna kohku, ko negants phohstitais tihscham famaitaja un pee semmes fweede ar wiffahm faldainahm ohgahm. Un Sahlamans atstahje dsehrajü buhschanu ko negohds bij usnehmis, un tas Kungs peeschfibre winnam fapraschanu, un puschkoja winnu ar leelu augstu gudribu.

R. S — 3.

Teefas fluddina schanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 20. 20. 20., tohp no Zann-Zelgawas aprinka teefas wiffi tee, kam kahdas parradu prassifchanas pee ta zitfahrtiga Sauskes muishas mohderneeka Johrga Mura schka buhtu, pahr kura mantu konfurse spreesta, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas, diwu mehneschu starpä no appalschrafsitas deenas prohti lihds 18tu Janwar 1838, kas par to weenigu un isleschgschanas terminu nolikts, woi paschi, jeb fur wehlehts, zaur weete-neekteem, arri kad wajadsiqs ar galwineekeem un pehr-minderem teefas laikä pee schahs aprinka teefas peeteiktees sawas prassifchanas isteikt un perahdiht, un tad teefas spreedumu sagaidiht, ar to peedraudeschannu, ka tee, kas ne peeteiktees, wehlah wairs ne tiks klausiti. To buhs wehrä nemit! Zann-Zelgawä, 18tä November 1837.

(L. S.)
(Nr. 742.)

Kreisrichter, E. v. Reck.
H. Kupffer, Sekret.hrs.

No Linds pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta Linds fainneeka Desmitneeka Dfenna Mahrtna Drifsmanna, pahr kura mantu parradu deht konfurse nospreesta, usaizinati, lihds 22tru Janwar 1838 scheid peeteiktees, jo wehlah newgens wairs ne taps klausihts. Linds pagasta teefa, 25tä November 1837.

(Nr. 116.) Mahrtn Golowin, pagasta wezzakais.
C. Grünthal, pagasta teefas stihweris.

Wiffi tee kam kahdas taisnas prassifchanas pee tahs atlikuschas mantas, ta noniruschka Wirtes

faimneeka Strautrempu Ehrnesta Strautneeka buhtu, tohp usajinati diwu mehneschu starpâ, prohti: libds 5tu Webruar 1838 ar sawahm prassischanam pee Wirtes pagasta teefas peeteiktees. Wirtes pagasta teefa, 5tâ Dezember 1837. 3

(L. S.) ††† Furre Faunsemu, pagasta wezzakais.

(Nr. 69.) U. Gaertel, pagasta teefas ffrihweris.

Wissi tee kam kahdas taisnas parrabu prassischanas pee ta Kreiesmuischas faimneeka Buhdu Kahria buhtu, pahr kuruu mantu mepfeschanas un parradu deht konkurse fpreesta, tohp usajinati, 29tâ Janwar 1838 schein peeteiktees, jo wehlah neweens wairs ne taps klausihis un buhs muhschigi tad klussu jazeesch.

Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, 4tâ Dezember 1837. 3

(L. S.) J. Bruhm, peesehdetais.

(Nr. 731.) H. Müller, teefas ffrihwera paligs.

No Pohpermables-Lubbes pagasta teefas teef zaur scho sinnamu darrichts, ka no Jurgeem 1838 neweens pagasta lohjeklis wairs ne tiks ar galwas-grahmatu us deenestu islaists, ischkirrami tee, kas us refrufschu-pelnischanu, jeb jaw ispirkti refrufschu, kam ta wiameem no pagasta lahdes leeneta mauda irr jaaismaksa, bet us nahloscheem Jurgeem woi pee arraju fahrtas schinni nowada atpakkat janahk, jeb zittos pagastos ar mehleru-sihmi japahrnahk, un par scho tabs wajadfigas apgalwofchanas pee laika jaapghada.

Pohpermables-Lubbas pagasta teefa, 27tâ Nowember 1837. 3

††† Janne Grasmann, pagasta wezzakais.

Nr. 346.) U. Neumann, pagasta teefas ffrihweris.

No Wensawas pagasta teefas teef zaur scho sinnamu darrichts, ka tabs kihlas, kas malkas-sagleem par eeksch lauкеem un plawahm darritu fshadi nokihlataš — 13tâ Dezember f. g. wairakshlitaјeem tiks pahrdohrtas, ja schihs libds tam laikam ne isnemtu.

Wensawas pagasta teefa, 29tâ Nowember 1837. 3

(L. S.) Krist Kontant, pagasta wezzakais.

(Nr. 32.) F. F. Bbhymer, pagasta teefas ffrihweris.

No Muhrumuischas pagasta teefas tohp sinnamu darrichts, ka ta no Muhrumuischas waldischanas apkihata manta ta libdschinniga muischaslunga un mohderneeka George Topping, prohti: sirgi, lohpi, brauzamas leetas, gultu drahuas, wiffadas pee namma turrefchanas wajadfigas leetas, 3schâ Janwar 1838 uhtrupê tiks pahrdohhti; talabb teef wissi tee luhgti, kam patiktu fo pirkt, peeminnetâ deenâ preeksch pufsedeenas Muhrumuischâ sanahkt. Muhrumuischas pagasta teefa, 22trâ Nowemb. 1837. 1

(L. S.) J. Kaptein, pagasta wezzakais.

(Nr. 55.) Chr. Jakobsohn, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas flubdinafchanas.

Wiffadas surtes gattawu fahrku par lehtu nau-du dabbujami Tiefenhausen namudâ, uppmalli, pee 3

Dischler-meistera F. Vittel.

Dakter Adolphi Funga: pamahzifchana mohderrehm, ka pee lohpu kohpschanas buhs turretees, gattawu eefectu warr dabbuht pirkt pee 2

W. Pantenius, Felg. Latw. rihha mahzitaja.

Salbats no Jehkahu muischas Spurgu mahjahm Dahwu Fahnim grahmatu laidis. Zits atkal Anne muischas waggaram Sesse. — Zits wehl: nodohht Meschanuischâ Ermanna Kungam Pilauflos meesta, senneekam Janne Walldim. — Schihs grahmatas gult pee mannim. 2

W. Pantenius.

Lauzineeki kam patiktu Felgawâ sawus behrunus fshlâ fuhthit warr Bruwera Reichela Funga namudâ, leelâ eelâ treschâ tabschâ, par lehtu norunnafchanu dabbuht saweem behrneem kosti un fohrteli. Felgawâ, Nowemberi 1837.

Rawen.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahrluhfotais.